

Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2023

Kh 18.12.2023 § 286
6/02.05.01.01/2023

Valmistelija

Talou- ja hallintosuunnittelija Henna Breilin, 040 5908 235

Valtion vuoden 2023 toisen lisätalousarvion mukaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään 18 947 000 euroa liittyen momentilla 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) vuonna 2022 käyttämättä jääneiden kuntarakennelain (1698/2009) 56 a § mukaisten vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien yhdistymisavustusten sekä kuntarakennelain 41 §:n mukaisten kuntien harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten ja 44 §:n mukaisten valtionosuusmenetyksen korvausten palautukseen.

Kuntarakennelain 56 a § mukaan harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, palautetaan jäljelle jäänyt osa kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Kuntarakennelain 41 §:n mukaan kuntien yhdistyessä syntyvälle uudelle kunnalle voidaan valtion talousarvion rajoissa maksaa harkinnanvaraista yhdistymisavustusta. Valtioneuvosto päättää harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämisestä kuntajaon muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä. Kuntarakennelain 59 §:n mukaan lain 41 §:ssä tarkoitettujen yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Valtion vuoden 2022 talousarviossa momentille 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) oli varattu 10 000 000 euroa kuntarakennelain 56 a §:n mukaisiin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien yhdistymisavustuksiin ja 10 000 000 euroa kuntarakennelain 41 §:n mukaisiin kuntien harkinnanvaraisiin yhdistymisavustuksiin sekä 44 §:n mukaisiin valtionosuusmenetyksen kompensatioihin.

Valtioneuvosto päätti 11.6.2020 Kankaanpään kaupungin ja Honkajoen kunnan yhdistymisestä vuoden 2021 alussa (VM/2020/101). Samassa yhteydessä valtioneuvosto päätti myöntää uudelle Kankaanpään kaupungille harkinnanvaraista yhdistymisavustusta 3 500 000 euroa. Kuntarakennelain mukaan harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen maksaminen voidaan jaksottaa enintään kolmen vuoden ajalle. Valtiovarainministeriön 23.3.2021 tekemän päätöksen mukaan Kankaanpään kaupungille maksettiin vuonna 2022 yhdistymisavustusta 1 050 000 euroa. Lisäksi Kankaanpään kaupungille maksetaan yhdistymisen voimaantulovuonna ja sitä seuraavina kolmena vuotena valtionosuuksien vähentymisen korvausta 2 007 euroa vuodessa.

Koska momentilta 28.90.31 ei maksettu vuoden 2022 aikana kuin edellä mainitut avustuksen ja korvaukset Kankaanpään kaupungille, jäi momentilla käyttämättä 8 950 000 euroa kuntarakennelain 56 a §:n mukaisia avustuksia sekä 9 997 000 euroa kuntarakennelain 41 §:n mukaisia avustuksia ja 44 §:n mukaisia korvauksia. Yhteensä momentilta jäi käyttämättä 18 947 000 euroa kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentilta siirrettyjä määrärahoja.

Valtiovarainministeriö on 22.11.2023 päättänyt lisätä kunnille myönnettävää kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 3,43 euroa asukasta kohden vuodelle 2023 valtion vuoden 2023 II lisätalousarvioon perustuen. Lisäys huomioidaan valtionosuuden lisäyksissä ja vähennyksissä. Päätöksen vaikutus kunnalle myönnettyyn kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen ilmenee kunnalle tämän päätöksen liitteestä 1. Muutos huomioidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien vuoden 2023 joulukuun maksuerässä.

Toivakan kunnan osalta muutos on +8 187 €.

Esittelijä	vt kunnanjohtaja Touko Aalto
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee valtiovarainministeriön päätöksen peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2023 tiedoksi, eikä käytä oikaisuvaatimusoikeuttaan.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.